

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

« 17 » 10 2024

№ 305

Аксубаево

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районы мәгариф системасын үстерү программасын раслау турында» 03.11.2015 ел, № 368 карарына үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 29.12.2012 елгы 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 22.07.2013 елгы 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты
КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районы мәгариф системасын үстерү программасын раслау турында» 03.11.2015 ел, № 368 карарына (2019 елның 30.10.но 755, 2021 елның 12.10. по 313, 2021 елның 29.11. по 395 карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә һәм өстәмәләргә исәпкә алып) кертәргә., №295 от 16.10.2023 г.) муниципаль программаны кушымтада бирелгән яңа редакциядә баян итеп үзгәрешләр кертә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының интернет челтәрәндәгә рәсми сайтында (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары С.В. Александровка йөкләргә.

Житәкче

А.М.Мингулов

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитетының
17.10.2024 № 305
карарына 1 нче кушымта

**"2016-2027 ЕЛЛАРГА АКСУБАЙ РАЙОНЫ
МӘГАРИФЕН ҮСТЕРҮ» АКСУБАЙ РАЙОНЫНЫҢ
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

**2016-2027 ЕЛЛАРГА АКСУБАЙ РАЙОНЫ МЭГАРИФЕН
ҮСТЕРҮ» АКСУБАЙ РАЙОНЫНЫҢ МУНИЦИПАЛЬ
ПРОГРАММАСЫ ПАСПОРТЫ**

№	Программа исеме: 2016 – 2027 елларга Аксубай муниципаль районы мэгарифен үстерү	
1	Муниципаль программаның жаваплы башкаручысы	Аксубай муниципаль районы мэгариф бүлеге
2	Муниципаль программаның өстәмә башкаручылары	Аксубай муниципаль районы мэгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының Яшьләр эшләрә, спорт бүлеге, Аксубай муниципаль районының мәдәният бүлеге.
3	Муниципаль программада катнашучылар	Аксубай муниципаль районы мэгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының Яшьләр эшләрә, спорт бүлеге, Аксубай муниципаль районының мәдәният бүлеге, Аксубай муниципаль районының Финанс бюджет палатасы, Аксубай районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләрә палатасы, Аксубай муниципаль районының хезмәт һәм халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль эш белән тәмин итү министрлыгының социаль яклау идарәсе, төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык бүлеге
4	Муниципаль программаның ярдәмче программалары	«Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (инклюзив белем бирүне дә кертеп)»1 нче ярдәмче программасы "Гомуми белем»2 нче ярдәмче программасы «Өстәмә белем»3 нче ярдәмче программасы «Белем бирү эшчәнлеген тәмин итүне,

		белем бирү сыйфатын бәяләүне, мөгариф өлкәсендә чаралар үткәрүне гамәлгә ашыручы оешмаларны үстерү» 4 ярдәмче программасы
5	Муниципаль программаның максаты (максатлары)	Аксубай районында яшәүчеләрнең конкурентлыгын һәм сыйфатын арттыруның кирәкле шарты буларак муниципаль белем бирү системасын тотрыклы үстерүнең заманча механизмнарын төзү.
6	Муниципаль программаның бурычлары	<p>Мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәэмин итү. Район икътисадының инновацион үсеше таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирү сыйфатын күтәрү. Район өстенлекләре нигезендә балаларны һәм яшьләрне тәрбияләүнең һәм өстәмә белем бирүнең муниципаль системасын үстерү. Белем бирү процессында барлык катнашучыларны һәм ижтимагый институтларны жәлеп итеп, белем бирү сыйфатын бәяләүнең ачык, киң муниципаль системасын булдыру.</p> <p>Өстәмә белем һәм тәрбия бирү мөмкинлекләрен киңәйтү. 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге яшьләрнең үз-үзләрен тормышка ашыру, социаль үсеш өчен шартлар тудыру.</p> <p>Белем бирү сыйфатын муниципаль бәяләү эшчәнлеген тәэмин итү. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәпләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру.</p>
7	Муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Муниципаль программа 2016 елдан 2027 елга кадәр гамәлгә ашырыла, программаны гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.

8	Муниципаль бюджет ассигнованиеләре күләме (аны гамәлгә ашыру еллары буенча бюджет ассигнованиеләренә план күләмнәрен аңлатып), шулай ук башка чыганақлардан жәлеп ителә торған акчаларның фаразланған күләме	<p>Программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме - 7266494,2 мең сум, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел-428981,8 мең сум; 2017 ел-434512,5 мең сум; 2018 ел) - 437988 мең сум; 2019 ел-441492,5 мең сум; 2020 ел-495482,9 мең сум. 2021 ел-478654,0 мең сум 2022 ел-461598,4 мең сум 2023 ел-587774,0 мең сум 2024 ел-785192,0 мең сум 2025 ел-854894,6 мең сум 2026 ел-903713,9 мең сум 027 ел-956209,6 мең сум</p> <p>Искәrmә: программаны финанслау күләмнәре фаразланған характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәләрдә, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирү</p>
9	Муниципаль программаның ахыргы нәтижәләре	<p>Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында урыннар кытлыгын бетерү 2027 елга карата 0,0% Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килә торған программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санындагы чагыштырма өлеше 2027 елга 100% тәшкил итә. Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган тәмамлаучыларның</p>

		<p>муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми санында өлеше 2027 елга карата 0% тәшкил итә. Хәзерге шартларда укучыларның чагыштырма авырлыгы-2027 елга карата 100%. Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме – 2027 елга карата 83%. 5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми санында өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше нибары– 2027 елга карата 100%. 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми санында күппрофильле учреждениеләрдә өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше-2027 елга карата 67 % Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме, өстәмә белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санында - 2027 елга карата 68%. 5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар һәм яшьләрнең гомуми санында спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балалар өлеше 2027 елга карата 22,5% ка кадәр. Бөтенроссия һәм республика ярышларында призер булган район спортчылары санының 2027 елга</p>
--	--	--

		<p>карата 21,5% ка артуы. 2027 елга 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар һәм яшьләрнең гомуми санында эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирү программаларын колачлаган балалар өлеше – 12,5% ка кадәр Белем бирү сыйфатын бәяләү системасы кертелгән белем бирү дәрәжәләре саны – 2027 елда 4. Мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенә стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгатьчелек катнашында (ата - аналар, эш бирүчеләр) коллегияль идарә органнары кертелгән мәгариф учреждениеләре өлеше-2027 елга 100%. Ижтимагый эшчәнлеккә жәлеп ителгән яшьләр санының чагыштырма күләме – 2027 елга карата 43%. «2016-2027 елларга Аксубай районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы һәм аның ярдәмче программалары күрсәткечләренә ел саен ирешү дәрәжәсе - 2027 елга карата 100%.</p>
--	--	--

1.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӨЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА, ШУЛ ИСӘПТӘН КҮРСӘТЕЛГӘН ӨЛКӘДӘГЕ ТӨП ПРОБЛЕМАЛАРНЫ ФОРМАЛАШТЫРУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ФАРАЗЫ

Аксубай муниципаль районының социаль-икътисадый үсешенә өстенлекле юнәлешләреннән берсе булып районда «яшәү тирәлегенә югары сыйфатын тәмин итү», «гражданлык үзәңи һәм гражданлык жәмгыятен төзү принципнары нигезендә муниципаль берәмлек бергәлеген үстерү»тора. Бу юнәлешне гамәлгә ашыру аңлаешлы һәм сыйфатлы белем бирү системасын үстерүне, гражданның ижтимагый аңында толерантлык, патриотизм принципнарын формалаштыруны күздә тотта. Район мәгариф системасын үстерү стратегик максатны тормышка ашыруда мөһим юнәлешләренә берсе

булып тора. Белем бирү системасын үстерүнең стратегик юнөлеше булып сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүне тәэмин итү, икътисадны инновацион үстерү таләпләренә, Аксубай муниципаль районы гражданның заманча ихтыяжларына туры килә торган сыйфатлы гомуми белем алу мөмкинлеген арттыру, яңа белем бирү стандартлары буенча укыту, талантлы балаларга ярдәм итү, укытучылар потенциалын үстерү, заманча мәктәп инфраструктурасын булдыру, Сәламәт буын тәрбияләү тора. Моңың өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- районның социаль-мәдәни һәм икътисади үсеш факторы буларак мәгариф статусын ныгыту;

- башлангыч гомуми белем бирүнең федераль дәүләт мәгариф стандартларын гамәлгә ашыру һәм төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең федераль дәүләт мәгариф стандартларын кертү нигезендә районның мәгариф учреждениеләрендә сыйфатлы белем алу мөмкинлеген тәэмин итү; мәгариф системасының педагогик һәм житеж хезмәткәрләренә һөнәри компетентлыгын арттыруны тәэмин итә торган квалификациясен күтәрү һәм яңадан әзерләү процессын камилләштерү;

- Аксубай муниципаль районында Балаларга тәрбия бирү һәм өстәмә белем бирү системасын тотрыклы үстерүне тәэмин итә торган механизмнар булдыру; - өр-яңа мәгълүмат һәм телекоммуникация технологияләрен куллану нигезендә бердәм белем бирү пространствоын торгызу; балалар һәм яшүсмерләрнең сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның белем бирү эшчәнлегенә психологик-педагогик, медик-педагогик һәм социаль ярдәмне үстерү өчен шартлар тудыру;

- Аксубай муниципаль районында белем бирү сыйфатын объектив бәяләү механизмнарын булдыру; - ижат эшчәнлегенә төрле өлкәләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм аларга адреслы ярдәм күрсәтү системасын булдыру. Соңгы елларда районның мәгариф өлкәсендә принципиаль үзгәрешләр булды.

Мәктәпләрнең матди-техник базасы сизелерлек ныгытылган. Соңгы өч елда 7 гомуми белем бирү учреждениесендә капитал ремонт ясалган. АПС мәктәпләре белән тәэмин ителеш 100% тәшкил итә. АПС мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре белән тәэмин ителеш 100% тәшкил итә. Балаларны алып кайту проблемасы хәл ителде. 2024 елда 10 мәктәпкә 25 маршрут буенча 420 укучыны йөртү өчен 18 мәктәп автобусы ташыла. Балаларга мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә төп проблемалар арасында педагогик кадрлар составын һәм компетенцияләрен яңартуның түбән темплары бар. Районда мәгариф учреждениеләре чөлтәре халык урнашу үзенчәлекләренә, белем бирүнең эчтәлегенә һәм формалары жәмгыятьнең,

гаиләнен һәм дәүләтнен үзгәргән таләпләренә һәрвакытта да туры килми. Бүгенге мәгариф проблемаларын хәл итү һәм иртәгәгә көн мәсьәләләренә җавап бирү өчен башланган институциональ реформаларны төгәлләргә кирәк. Муниципаль мәгариф системасын үстерүнең уртача сроклы перспективасында акцент гомуми белем бирү учреждениеләре инфраструктурасын ныгытудан белем бирү нәтижәләренә яңа сыйфатына ирешүгә күчәргә тиеш. Педагоглар әзерләү, аларның квалификациясен күтәрү системалы эшчәнлеккә нигезләнәргә тиеш (балаларга гомуми, мәктәпкәчә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре базасындагы стажировка мәйданчыклары).

2. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ СӘЯСӘТ ӨСТЕНЛЕКЛӘРЕ, МАКСАТЛАРГА ИРЕШҮ ҺӘМ БУРЫЧЛАРНЫ ХӘЛ ИТҮ МАКСАТЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ ҺӘМ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРЕ, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ ТАСВИРЛАМАСЫ

2027 елга кадәрге чорга мәгариф өлкәсендә муниципаль сәясәтнең өстенлекләре федераль һәм региональ дәрәжәдәге стратегик документларда куелган максатларны һәм бурычларны исәпкә алып формалаштырылды.

Мәгарифнең бурычы – һәр граждандан үзенең уңай социаль, мәдәни, икътисади потенциалын тормышка ашыру һәм ахыр чиктә районның социаль-икътисади үсешен тәмин итү. Моның өчен мәгариф өлкәсе һәр кешенең гомере буена сыйфатлы белем бирү хезмәтләренән файдалана алуны тәмин итәргә тиеш. Аксубай районында гомуми белем алу мөмкинлегенә мәсьәләләре бүген шактый дәрәжәдә хәл ителгән.

Шуңа күрә мәгариф үсешенә әлеге этабында муниципаль сәясәтнең өстенлегенә булып төрле дәрәжәләрдә белем бирү нәтижәләренә сыйфатын күтәрүне тәмин итү, балаларга өстәмә белем бирү оешмаларын үстерү тора.

Мәгариф системасын комплекслы үстерү өчен муниципаль программада үз максатлары һәм бурычлары булган тиешле Ярдәмче программалар бүлгәп бирелде:

1. Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (инклюзивны да кертеп)».
2. Гомуми белем бирүне үстерү.
3. Өстәмә белем бирүне үстерү.
4. Белем бирү эшчәнлеген тәмин итүне, белем бирү сыйфатын баялауны, мәгариф өлкәсендә чаралар үткәрүне гамәлгә ашыручы оешмаларны үстерү Мәгариф өлкәсендә муниципаль сәясәтнең максатлары булып:

- Аксубай муниципаль районының сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүен тәмин итү;

- район икътисадының инновацион үсеше таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирү сыйфатын күтәрү;

- балаларны һәм яшьләрне тәрбияләүнең һәм өстәмә белем бирүнең муниципаль системасын район өстенлекләре нигезендә үстерү;

- 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге яшь кешеләрнең үз-үзләрен тормышка ашыру, социаль яктан үсү өчен шартлар тудыру;

- Аксубай районында белем бирү сыйфаты белән идарә итү өчен Белешмәләр комплексын алу;

- «2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасының ярдәмче программаларын һәм төп чараларын билгеләнгән сроклар һәм этаплар нигезендә гамәлгә ашыруны тәмин итү. Әлеге максатларга ирешү район мәгариф системасын үстерүнең түбәндәге бурычларын хәл иткәндә мөмкин:

1. Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү.

2. Мәктәп инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирүнең муниципаль системасын үстерү.

3. Педагогик хезмәткәрләргә социаль ярдәм күрсәтүгә һәм укытучы һөнәре статусын күтәрүгә юнәлдерелгән чараларны башкару.

4. Өстәмә белем бирүне модернизацияләү.

5. Өстәмә белем бирү инфраструктурасын үстерү.

6. Белем бирү сыйфатын бәяләү процедураларының һәм механизмнарының бербөтен һәм баланслы системасын куллану.

7. Яшьләрнең уңышлы социализациясе һәм нәтижәле үз-үзен тормышка ашыруы өчен шартлар тудыру.

8. Балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә физик культура һәм спортның массакүләм төрләре белән шөгыйльләнүгә тотрыклы ихтыяж булдыру.

9. Укучыларның һөнәри юнәлеше өчен шартлар тудыру.

10. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәпләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру. 11. Мәгарифне үстерү өлкәсендә дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыру.

Әлеге система Аксубай муниципаль районының структур бүлекчәләре, мәгариф оешмалары эшчәнлегенә барлык юнәлешләре буенча бурычларны үз эченә ала һәм мәгариф өлкәсендә стратегик максатларга ирешүне тәмин

итэ. Муниципаль программа 2016-2027 елларда гамэлгэ ашырыла, программаны гамэлгэ ашыру этаплары аерылмый.

3. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАЛАРНЫ БҮЛЕП БИРҮНЕ НИГЕЗЛӘҮ

Муниципаль программаның ярдәмче программалары системасы Аксубай муниципаль районының «2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы бурычларын хәл итүне тәмин итәрлек итеп төзелгән һәм 4 ярдәмче программдан тора.

1) «мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (инклюзив белем бирүне дә кертеп)» ярдәмче программасы. Ярдәмче программа Аксубай муниципаль районында сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүне тәмин итү программасының максатына ирешүгә юнәлдерелгән.

Ярдәмче программа кысаларында бурычлар хәл ителә: - ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (мәктәпкәчә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү; - ярдәмче программа чаралары комплексын гамэлгә ашыру түбәндәге күрсәткечләргә ирешүне тәмин итәчәк: - мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларына туры килә торган программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санындагы чагыштырма өлеше 2027 елга 100% ка житәчәк.

2) "гомуми белем" ярдәмче программасы Ярдәмче программа район икътисадының инновацион үсеше таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән. Ярдәмче программа кысаларында бурычлар хәл ителә:

- ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (гомуми белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү;

- заманча мәктәп инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирүнең муниципаль системасын үстерү;

- укытучы һөнәренә статусын күтәрүгә педагогик хезмәткәрләргә социаль ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән чараларны үтәү. Ярдәмче программа чаралары комплексын гамэлгә ашыру түбәндәге күрсәткечләргә ирешүне тәмин итәчәк:

- муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган тәмамлаучыларның муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми санында өлеше-2027 елга карата 0 % ;

- хәзерге шартларда укучыларның чагыштырма авырлыгы-2027 елда 100% ;

– төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме-2027 елга карата 83%.

" өстәмә белем»ярдәмче программасы Ярдәмче программа район өстенлекләре нигезендә балаларга һәм яшьләргә муниципаль тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасын үстерүгә юнәлдерелгән. Ярдәмче программа кысаларында бурычлар хәл ителә: - ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү(төрле юнәлештәге өстәмә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү; - өстәмә белем бирүне модернизацияләү; - өстәмә белем бирү инфраструктурасын үстерү.

Ярдәмче программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру: - 5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләренң гомуми санында өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балаларның өлеше - 2027 елга карата 100% ка кадәр; - 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләренң гомуми санында күппрофильле учреждениеләрдә өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше-2027 елга карата 67% - төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләменнән, өстәмә белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми саныннан-2027 елга 68% ка кадәр; - спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балалар саны, 5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар һәм яшьләренң гомуми саны - 2027 елга карата 22 % ка кадәр;

- бөтенроссия һәм республика ярышларында призер булган район спортчылары саны-2027 елда 21,5% ка житте.

-мәгариф һәм финанс - хужалык эшчәнлегенң стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгәтьчелек катнашында (ата-аналар, эш бирүчеләр) коллегияль идарә органнары кертелгән мәгариф учреждениеләре өлеше-2027 елга 100%.

«Белем бирү эшчәнлеген тәмин итүне, белем бирү сыйфатын бәяләүне, мәгариф өлкәсендә чаралар үткәрүне гамәлгә ашыручы оешмаларны үстерү " ярдәмче программасы Ярдәмче программа карарлар кабул итү өчен мәгариф системасы житәкчеләрен һәм хезмәткәрләрен, шулай ук белем бирү хезмәтләреннән файдаланучыларны белем бирүнең сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасын формалаштыру аша белем бирүнең югары сыйфатына ирешү өчен ышанычлы һәм актуаль мәгълүмат белән тәмин итүгә юнәлдерелгән. Әлеге ярдәмче программа кысаларында түбәндәге бурычлар хәл ителә: - белем бирү сыйфатын муниципаль бәяләүне тәмин итү;

- мектепкече яшьтәге балалар, мектепләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру.

- мәгариф учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итүче оешмаларны, укыту-методика кабинетларын, үзәкләштерелгән бухгалтерияләрне үстерү. Ярдәмче программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру:

- 2027 елга белем бирү сыйфатын бәяләү системасы кертелгән белем бирү дәрәжәләре санының 4 берәмлеккә кадәр артуы; -мәгариф һәм финанс - хужалык эшчәнлегенң стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгәтчелек катнашында коллегияль идарә органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) кертелгән мәгариф оешмаларының өлешен 2027 елда 100% ка кадәр арттыру. Ярдәмче программаларны гамәлгә ашыру сроклары тулаем программаны гамәлгә ашыру срокларына туры килә, Ярдәмче программалар буенча эшләрнең этаплылыгы бүленми.

4.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме 7266494,2 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел-428981,8 мең сум;

2017 ел-434512,5 мең сум;

2018 ел) - 437988 мең сум;

2019 ел-441492,5 мең сум;

2020 ел-495482,9 мең сум.

2021 ел-478654,0 мең сум

2022 ел-461598,4 мең сум

2023 ел-587774,0 мең сум

2024 ел-785192,0 мең сум

2025 ел-854894,6 мең сум

2026 ел-903713,9 мең сум

2027 ел-956209,6 мең сум.

Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәдә, шулай ук чараларны уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү.

5.МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КУРКЫНЫЧЛАРЫН АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КУРКЫНЫЧЛАРЫ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ ЧАРАЛАРЫН ТАСВИРЛАУ

Муниципаль программаны гамэлгә ашырганда хэвэф-хэтэр нәтижәләрен киметүгә һәм анда каралган ахыргы нәтижәләргә ирешүнең гарантиялелек дәрәжәсен арттыруга юнәлдерелгән чаралар күрелә. Муниципаль программа кысаларында гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган чараларны анализлау нигезендә аны гамэлгә ашыруның түбәндәге куркынычлары билгеләнгән:

1. Финанс-икътисадый куркынычлар-Программа чараларын финанслау.

2. Норматив хокукый куркынычлар-программа чараларына йогынты ясый торган кирәкле норматив актларны кабул итмәү яисә үз вакытында кабул итмәү.

3. Оештыру һәм идарә итү куркынычлары-программа кысаларында хәл ителә торган мәсьәләләрнең житәрлек дәрәжәдә эшләнмәве, идарә итү потенциалының житәрлек эзерләнмәве, программаны гамэлгә ашыруны мониторинглау системасының житәрлек булмавы, чараларны гамэлгә ашыру срокларыннан артта калу.

4. Халыкның, профессиональ жәмәгәтчелекнең һәм сәяси партияләрнең һәм хәрәкәтләрнең программаны гамэлгә ашыру максатларына һәм бурычларына каршы торуына бәйле социаль куркынычлар. Финанс-икътисадый куркынычлар кайбер чараларны финанслауның житмәве белән бәйле.

Әлеге куркынычларны минимальләштерү программа максатларына ирешүгә юнәлдерелгән чараларны гамэлгә ашыру турында шартнамәләр төзү аша мөмкин. Норматив куркынычлар. Программада, шул исәптән, кайбер норматив хокукый актларга тиешле үзгәрешләр кертүне таләп итә торган чаралар да каралган. Хэвэф-хэтэрне киметү программаны гамэлгә ашыруны планлаштыруның сыйфатына, аны гамэлгә ашыруны мониторинглауны тәэмин итүгә һәм кирәкле үзгәрешләргә оператив кертүгә бәйле. Оештыру һәм идарә итү куркынычлары. Ялгыш оештыру схемасы һәм идарә итү потенциалы (шул исәптән яңа инструментлар белән эшләү өчен квалификациянең житәрлек булмавы) программаны гамэлгә ашыру процессы белән нәтижәсез идарә итүгә, төп башкаручының һәм программада катнашучыларның гамәлләренә килештерелмәвенә, программа чараларын гамэлгә ашыруның Түбән сыйфатына китерергә мөмкин. Хэвэф-хэтэрне бетерү программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамэлгә ашыруның даими һәм оператив мониторингын тәэмин итү исәбенә, шулай ук мониторинг мәгълүматларын анализлау нигезендә программаны төзәтү исәбенә мөмкин. Мәгариф системасының идарәче кадрларын аттестацияләү һәм яңадан эзерләү, шулай

ук программаны гамэлгә ашыра башлаганчы мониторинг инструментларын алдан эшләү куркынычны киметүнең мөһим чарасы булып тора.

Социаль куркынычлар массакүләм мәгълүмат чараларында программа кысаларында планлаштырыла торган максатларны, бурычларны һәм нәтижэләрне тиешенчә яктыртмау, Программа чараларын гамэлгә ашырудагы хаталар, социаль нәтижэләрне тиешенчә исәпкә алмый торган планлаштыру белән бәйле рәвештә гамэлгә ашырыла торган үзгәрешләргә жәмәгатьчелекнең каршылык күрсәтүендә тормышка ашырылырга мөмкин. Әлеге куркынычны киметү жәмәгатьчелекне мәгарифне үстерү максатларын, бурычларын һәм механизмнарын тикшерүгә киң жәлеп итү, шулай ук программаны гамэлгә ашыру барышын һәм нәтижэләрен ачык яктырту исәбенә мөмкин.

**«МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮНЕ ҮСТЕРҮ
(ИНКЛЮЗИВ БЕЛЕМ БИРҮНЕ ДӘ КЕРТЕП)»
Ярдәмче программасы**

**1 «МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮНЕ ҮСТЕРҮ (ИНКЛЮЗИВ БЕЛЕМ
БИРҮНЕ ДӘ КЕРТЕП)» Ярдәмче программасы паспорты**

№	«Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү (инклюзив белем бирүне дә кертеп)» ярдәмче программасы исеме	
1	Башкаручы	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге
2	Ярдәмче программада катнашучылар	Аксубай муниципаль районының мәгариф бүлеге, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш бүлеге"
4	Ярдәмче программаның максатлары	Муниципаль мәктәпкәчә оешмалар челтәрен үстерү исәбенә мәктәпкәчә белем алуның һәркем өчен мөмкинлеген тәмин итү.
5	Ярдәмче программаның бурычлары	Ведомство буйсынуындагы учреждениеләренн эшчәнлеген (мәктәпкәчә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү.

6	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027, ярдәмче программаны гамәлгә ашыру этаплары бүленми
7	Ярдәмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләме (аны гамәлгә ашыру еллары буенча бюджет ассигнованиеләренң план күләмнәрен расшифровкалап).	<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме 1342490,8 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел-77757,4 мең сум; 2017 ел-77835,1 мең сум; 2018 ел-78457,0 мең сум; 2019 ел-79085,5 мең сум; 2020 елга-104220,1 мең сум. 2021 ел-95810 мең сум 2022 ел-96010 мең сум 2023 елга-111550,0 мең сум 2024 ел-141965,0 мең сум 2025 ел-153050,2 мең сум 2026 ел-159173,0 мең сум 2027 елда-167577,5 мең сум.</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәләрдә, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бирү</p>
8	Ярдәмче программаның ахыргы нәтижәләре	<p>Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында урыннар кытлыгын бетерү-2027 елга карата 0%. Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт мәгариф стандартларына туры килә торган программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санындагы чагыштырма авырлыгы 2027 елга 100% ка кадәр</p>

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ХАРАКТЕРИСТИКА, КҮРСӘТЕЛГӘН ӨЛКӘДӘГЕ ТӨП ПРОБЛЕМАЛАРНЫ ТАСВИРЛАУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ФАРАЗЫ

Әлеге ярдәмче программаның гамәлдә булу өлкәсе Аксубай муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль мәктәпкәчә мәгариф оешмалары системасын үз эченә ала һәм мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә мәгариф сәясәтен гамәлгә ашыру чараларын билгели.

Районда 11 мәктәпкәчә белем бирү оешмасы, 17 мәктәпкәчә төркем эшли, аларга 749 бала йөри. Мәктәпкәчә белем бирү белән колачлау-54,0%. Мәктәпкәчә гомуми белем бирү системасында 3 яшьтән өлкәнрәк балаларны бакчаларда урын белән тәмин итү проблемасы хәл ителде: ул 100% тәшкил итә.

Мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеге муниципаль белем бирү сәясәтенә өстенлекле юнәлеш булып тора, ул комплекслы программа-максатчан якин килү нигезендә гамәлгә ашырыла.

Аксубай районының мәктәпкәчә белем бирү системасына гомуми характеристика 1 нче таблицада бирелгән.

1.1 нче Таблица-Аксубай районы мәктәпкәчә белем бирүнең төп санлы характеристикалары.

№ п/п	Күрсәткеч исеме	2016 год	2017 год	2018 год	2019 год	2020 год	2021 год	2022 год	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год
1	3 яшьтән алып 7 яшькә кадәр халык саны, кеше	1663	1679	1680	1684	1762	1770	1775	1777	1019	1020	1022	1022
2	0 яшьтән 3 яшькә кадәр халык саны, кеше	1344	1397	1400	1455	1456	1458	1459	1460	840	842	845	845
3	Балаларны мәктәпкәчә белем бирү программалары белән	50	75	76	76	76	80	56	58	54	54	54	54

	колачлау, %												
4	0 яшьтән 3 яшькә кадәрге балаларны ыртә үсешкә ярдәм програм малары белән колачлау, %	24	54	54	54	54	55	56	58	54	54	54	54
5	Мәктәпкә эчә мәгариф оешмаларында тәрбиялә нүчеләр саны, кеше	1072	1085	1096	1110	1116	1117	820	798	749	712	690	690
6	Ел ахырына мәктәпкә чә белем бирү учрежде ниеләр саны, берәмлек ләр	23	23	14	12	12	12	12	12	11	11	11	11
7	Мәктәпкә эчә белем бирү хезмәтен һәм аларны төрле рәвештәг е мәктәпкә чә белем бирү учрежде ниеләрен дә	764	768	770	771	773	778	780	718	550	545	545	545

	(төркемн эрэндө) тоту хезмәтен алучы 3- 7 яшьлек балалар саны, кеше												
8	Муници паль мәктәпкә чә мәгариф учрежде ниеләрен ен педагоги к хезмәткә рләренен гомуми санында югары һөнәри белемле затлар өлеше, %	42	55	60	65	70	75	81	85	98	98	98	98
9	Халыкны ң мәктәпкә чә белем бирү сыйфаты ннан канәгать леге, сорашты рылучыл арның гомуми санынна н %	75	80	85	90	95	96	97	98	98	98	98	98

2024 ел ахырына мәктәпкәчә белем бирү системасында эшләүче хезмәткәрләр саны 284 кеше тәшкил итте, шул исәптән 116 педагогик хезмәткәр (хезмәткәрләрнең гомуми санының 40,8% ы), шул ук вакытта барлык педагогик хезмәткәрләр дә диярлек педагогик белемгә ия яки яңадан әзерлек уза. Мәктәпкәчә белем бирү

системасында педагогик хезмэткэрлэрнең аз гына артуы 1 педагогик хезмэткэргә туры килүче тәрбияләнүчеләр санының артуына китерә. Бүгенге көндә әлеге күрсәткеч 8,5 кешегә тигез.

1.2 нче Таблица-мәктәпкәчә мәгариф оешмалары системасы хезмэткэрләрә турында гомуми белешмэләр

№ п/п	Күрсәткеч исеме	2016 год	2017 год	2018 год	2019 год	2020 год	2021 год	2022 год	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год
1	Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында эшләнүчеләр саны, Барлыгы	286	286	286	321	321	321	321	321	284	284	284	284
2	шул исәптән педагогик хезмэткэрләр	119	124	127	139	139	139	139	139	116	116	116	116
3	1 педагогик хезмэткэргә исәпләгәндә мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләр саны	8,5	9	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	6,5	6,5	6,5	6,5
4	Педагогик белем булган мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының педагогик хезмэткэрләр санының педагогик хезмэткэрләрнең гомуми санында чагыштырма авырлыгы	97	98	99	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Мәктәпкәчә белем бирүнең гамәлдәге оештыру формалары халыкның үсә барган ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. «Безнең яңа мәктәп» милли мәгариф инициативасын тормышка ашыру максатыннан, ул мәктәпкәчә белем бирү системасын үстерүгә ярдәм күрсәтүне белдерә, балаларның мәктәпкә килү шартларын бертигез тәэмин итә, районда мәктәпкәчә эзерлек оештырылган. Балаларның мәктәпкәчә белем алуы 95 % тәшкил итә. Ярдемче программа Аксубай

районының мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендәге муниципаль сәясәтен гамәлгә ашыру коралы булып тора һәм югарыда күрсәтелгән проблемаларны хәл итүгә юнәлдерелгән.

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ

Ярдәмче программаның максаты-Аксубай муниципаль районында сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирүне тәмин итү. Максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген (мәктәпкәчә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү.

2. Мәктәпкәчә белем бирүнең муниципаль мэгариф оешмаларында өстәмә урыннар булдыру. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәсенә төп күрсәткечләре булып Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт мэгариф стандартларына туры килә торган программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә мэгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санындагы чагыштырма өлеше тора-2026 елда 100 % ; «Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт мэгариф стандартларына туры килә торган программалар буенча белем алучы мәктәпкәчә мэгариф оешмаларында тәрбияләнүчеләрнең гомуми санындагы чагыштырма өлеше» күрсәткече 2026 елда 100% ка кадәр артачак. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары - дәүләт программасын гамәлгә ашыруның бөтен чоры дәвамында – 2016-2027 еллар.программаны гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.

2. ЧАРАЛАР СИСТЕМАСЫН АЕРЫП ЧЫГАРУНЫ НИГЕЗЛӘУ ҺӘМ ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫН КЫСКАЧА ТАСВИРЛАУ

«Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (мәктәпкәчә белем бирүне (инклюзив белемне дә кертеп) гамәлгә ашыру буенча хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү " 1 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамәлгә ашырырга кирәк:

1. Муниципаль мәктәпкәчә мэгариф оешмаларында гражданның һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуга хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү. Төп чараны гамәлгә ашыру гражданның һәркем өчен мөмкин булган сыйфатлы һәм түләүсез мәктәпкәчә белем бирү буенча мәктәпкәчә мэгариф оешмалары эшчәнлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән. Чараны финанслау муниципаль район бюджетыннан гамәлгә ашырыла.

2. Аксубай муниципаль районының мэгариф оешмаларында мәктәпкәчә белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартларын гамәлгә ашыру. Төп чараны гамәлгә ашыру муниципаль мэгариф оешмаларының мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт стандартын кертү һәм гамәлгә ашыру, ФГОС таләпләрен исәпкә алып,

предметны үстерүче мохитне гамэлгэ ашыру өчен шартлар тудыру, төп белем бирү программаларын эшлэү, мәктәпкәчә оешмалар хезмәткәрләренен квалификациясен күтәрү һәм яңадан һөнәри әзерлэү буенча эшен оештыруга юнәлдерелгән. Чараны финанслау республика бюджетыннан гамэлгэ ашырыла.

3. Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыручы мәгариф оешмаларында балаларны караган һәм караган өчен ата-ана түләвенен бер өлешен компенсациялэү. Төп чараны гамэлгэ ашыру баланы муниципаль мәгариф учреждениеләрендә тоткан өчен ата-ана түләвенен бер өлешен компенсациялэүгә муниципаль районга субвенцияләр бирү юлы белән мәктәпкәчә белем бирүнең белем бирү программасын гамэлгэ ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балаларны тәрбиялэүгә һәм укытуга матди ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән. Чараны финанслау республика бюджетыннан гамэлгэ ашырыла. «Мәктәпкәчә белем бирүнең муниципаль мәгариф оешмаларында өстәмә урыннар булдыру " 2 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамэлгэ ашырырга кирәк:

1. Районда мәктәпкәчә белем бирү системасын модернизациялэү. Әлеге төп чара кысаларында муниципаль районга мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре өчен жиһазлар сатып алуга субсидияләр бирү күздә тотыла.

Чараны финанслау республика һәм муниципаль бюджет акчаларыннан гамэлгэ ашырыла.

4. ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ АХЫРГЫ НЭТИЖЭЛЭРЕ ФАРАЗЫ

№	Күрсэткеч исеме, үлчөү берэмлеге	Башкаруч ы													
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1	Мэктәпкәчә мәгариф оешмаларына чиратны бетерү, %	Муницип аль район мәгариф бүлеге	3	2	1,5	1,0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	Мэктәпкәчә мәгариф учреждениеләр е объектларыны ң тузу дәрәжәсе,%	Муницип аль район мәгариф бүлеге	55	60	60	60	58	58	58	56	55	54	53	53	
3	Мэктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын а туры килә торган программалар буенча белем алучы мэктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчел эрнең мэктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчел эрнең гомуми санындагы чагыштырма өлеше, %	Муницип аль район мәгариф бүлеге	50	80	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

1. ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӨН ТӘЭМИН ИТҮ
(РЕСПУБЛИКА ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТНЫҢ ТӨП АКЧАЛАРЫ,
ТӨП ЧАРАЛАР КИСЕЛЕШЕНДӘ, ШУЛАЙ УК ЯРДЭМЧЕ
ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ЕЛЛАРЫ БУЕНЧА)

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме
1342490,8 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел-77757,4 мең сум;

2017 ел-77835,1 мең сум;

2018 ел-78457,0 мең сум;

2019 ел-79085,5 мең сум;

2020 елга-104220,1 мең сум.

2021 ел-95810 мең сум

2022 ел-96010 мең сум

2023 елга-111550,0 мең сум

2024 ел-141965,0 мең сум

2025 ел-153050,20 мең сум

2026 ел-159173,0 мең сум

2027 елда-167577,5 мең сум.

Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

№	Төп чараның исеме	Катнаш учы	Всего												
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
	Төп чара 1.1. Муниципаль мәктәпкәчә мәгариф һәм гомуми белем бирү оешмаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға хокукларны гәмәлгә ашыруның дәүләт гарантияләре һәм тәмин итү	Муниципаль район мәгариф бүлеге	367019,4	35504,4	35688	36075	36402	41471	41471	42244	49082	49082	48295,2	53124,7	58437,2
	Төп чара 1.2. Аксубай муниципаль районының мәгариф оешмаларында мәктәпкәчә белем бирү федераль дәүләт белем стандартлары һәм гәмәлгә ашыру	Муниципаль район мәгариф бүлеге	465255,7	42253	42147,1	42382	42683,5	62749,1	54339	53766	62468,0	62468,0	98955,0	90785,03	90785,03

«ГОМУМИ БЕЛЕМ» ярдэмче программасы
«ГОМУМИ БЕЛЕМ» ярдэмче программасы паспорты

№	«Гомуми белем " ярдэмче программасы исеме	
1	Башкаручы	Аксубай районы мэгариф бүлеге
2	Ярдэмче программада катнашучылар	Аксубай районы мэгариф бүлеге, мэгариф оешмалары
4	Ярдэмче программаның максаты	Район икътисадын инновацион үстерү таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирү сыйфатын күтәрү
5	Ярдэмче программаның бурычлары	1.Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (гомуми белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү. 2.Заманча мәктәп инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирүнең муниципаль системасын үстерү. 3. Педагогик хезмәткәрләргә социаль ярдәм күрсәтүгә һәм укытучы һөнәре статусын күтәрүгә юнәлдерелгән чараларны башкару.
6	Ярдэмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027 еллар, гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.
7	Ярдэмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләме (аны гамәлгә ашыру еллары буенча бюджет ассигнованиеләренә план күләмнәрен расшифровкалап).	2016-2027 елларда ярдэмче программа чараларын финанслауның гомуми күләме 5.353.498, 1 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән: 2016 ел-319884,7 мең сум; 2017 ел-324369,1 мең сум; 2018 ел-326964 мең сум; 2019 ел-329579,7 мең сум; 2020 ел-353504,8 мең сум; 2021 ел-343999,0 мең сум; 2022 ел-326743,4 мең сум. 2023 ел-435477,0 мең сум 2024 ел-570654,0 мең сум

		<p>2025 ел-633824,4 мең сум 2026 ел-673810,9 мең сум 2027 ел-714687,1 мең сум.</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
8	Ярдәмче программаның ахыргы нәтижәләре	<p>Бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми санында өлеше-2027 елга карата 0,0%. Хәзерге шартларда укучыларның чагыштырма авырлыгы-2027 елга карата 100%. Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме-2027 елга карата 84 %</p>

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ХАРАКТЕРИСТИКА, КҮРСӘТЕЛГӘН ӨЛКӘДӘГЕ ТӨП ПРОБЛЕМАЛАРНЫ ТАСВИРЛАУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ФАРАЗЫ

2024/2025 уку елында Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында 28 гомуми белем бирү учреждениесе (моннан тыш 5 филиал) эшли, аларда 2393 бала белем ала (2022/2023 уку елында – 2587). Шулардан: башлангыч мәктәпләр-7, төп мәктәпләр – 7, урта мәктәпләр – 14, мөмкинлекләре чикле балалар өчен мәктәпләр – 0. Сыйныфларның уртача тулыланышы: шәһәрдә-21,1 кеше (узган уку елында – 21,5 кеше), авылда – 5,9 кеше (узган уку елында – 6,3 кеше). «Укытучы-укучы» нисбәте: шәһәр буенча – 15,2 кеше (узган уку елында – 15,2 кеше), авыл буенча – 4,5 кеше (узган уку елында – 4,9 кеше).

Белем алу формалары: көндөзгә.

2.1 нче Таблица-гомуми белем бирү системасының төп Микъдари характеристикалары:

№ п/п	Күрсәткеч исеме	2015 год	2016 год	2017 год	2018 год	2019 год	2020 год	2021 год	2022 год	2023 год	2024 год	2025 год	2026 год	2027 год
1.	Гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирү программалары буенча укучылар саны, кеше	3252	3294	3328	3292	3298	3301	3002	2673	2587	2393	2390	2390	2390
2.	Яна федераль дәүләт белем бирү стандартлары буенча белем алучы гомуми белем бирү оешмалары укучылары санының чагыштырма күләме, %	51,6	57,3	65,7	73,5	92,8	100	100	100	100	100	100	100	100
3	Халыкның гомуми белем бирү сыйфатыннан канәгатьлеге, %	83	83	85	85	85	85	95	99	99	99	99	99	99
4	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укытучыларының гомуми санында 5 елга кадәр педагогик эш стажы булган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укытучыларының өлеше, %	7,9	8	8	8	6	6	6	5	5	4	4	4	4

5	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укытучыларының гомуми санында югары һөнәри белемле муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укытучыларының өлеше,%	93,6	94	94,5	94,5	94,5	95	100	100	100	100	100	100	100
6	1 укытучыга укучылар саны	7	7,2	7,3	7,3	7,4	7,5	7,5	7,5	7,7	7,6	7,5	7,5	7,5
	- шәһәр жирендә	12	12,5	12,5	13	13	13	13	13	15	15	14	14	14
	- авыл жирендә	5,7	5,8	5,8	5,8	5,9	6	6	6	5	5	5	5	5
7	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның гомуми санында сәламәтлекнең беренче һәм икенче төркем балаларының өлеше,%	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9	78,9
9	Белем бирүнең барлык дәрәжәләрендәге укучыларның гомуми саныннан хәзерге шартларда укучылар өлеше,%	90	92	95	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Аксубай муниципаль районының мәгариф системасында төп чаралар гомуми белем бирү учреждениеләре челтәре ресурсларыннан файдалануны рациональләштерү исәбенә сыйфатлы белем алуны тәэмин итүгә, укучыларның белем алу ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен матди-техник, финанс, кадрлар, идарә шартлары булдыруга юнәлдерелгән.

2024/2025 уку елына 5 637 931 сумлык уку һәм укуыту-күрсәтмә жайланмалары: дәреслекләр һәм матур әдәбият куелган. 28 мәктәп компьютер техникасы белән тәэмин ителгән.

Бер компьютерга 6 укучы туры килә. Бүгенге көндә Интернет челтәренә ВОЛС технологиясе буенча 28 мәктәп тоташтырылган. Компьютер паркының тузганлыгы 22% тәшкил итә. Һәр мәгариф учреждениесенә сайты бар, барлык учреждениеләр мәгариф учреждениеләренә автоматлаштырылган мәгълүмат системасында комплекслы электрон мониторингында катнашалар edu.tatar.ru. Район мәгариф системасының өстенлекле бурычларыннан берсе-сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү. Аларның потенциал мөмкинлекләрен Республика олимпиада үзәге базасында укуыту-тренировка сессияләрендә катнашу исәбенә тормышка ашыру. Әлеге программа нигезендә муниципаль бюджет хисабына финанслау. Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда призерлар санын арттыруга ярдәм итте. 2023-2024 уку елында Бөтенроссия олимпиадасының төбәк этабы нәтижеләре буенча 7 призер:

жәмгыять белеме буенча-2,
тарих буенча-1,
Хокук буенча-1,
ОБЖ буенча-1,
Физик культура буенча-1,
Инглиз теле буенча-1.

Укучыларның республика олимпиадаларының йомгаклау этабы йомгаклары буенча 14 призлы урын: ОБЖ буенча 1, география буенча 1, Физик культура буенча 1, Геология буенча 2, 2 Татарстан һәм татар халкы тарихы буенча 2 Чуаш теле буенча, 2 рус әдәбияты буенча, 2 укучы татар төркемнәре арасында татар әдәбиятыннан, 1 укучы татар төркемнәре арасында татар теле буенча. Мәктәп укучыларының «Олимпка юл» республика олимпиадаларының йомгаклау этабы йомгаклары буенча: математикадан-2 призер, Инглиз теле буенча-2 призер, физика буенча-1 призер. 519 педагогик мәгариф хезмәткәренә коммунал хезмәтләр өчен түләү буенча ташламалар бирелгән, 14 педагогика шифаханә-курорт юлламалары бирелгән. Сәләтле балаларның һөнәри үзбилгеләнүе һәм сәләтләрен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру максатында сәләтле балалар һәм талантлы яшьләр белешмәләре банкы төзелде. Шунның белән бергә, югары уку йортларының профессор-мөгаллимнәр составының фәнни-педагогик потенциалын файдаланып, сәләтле балаларны ачыклау һәм алга таба үстерүне тәэмин итү системасы камилләштерүне таләп итә. Районның 9 мәктәбендә инвалид балаларны һәм хроник соматик авыруларның каты формалары булган балаларны өйдә

индивидуаль укыту оештырылган. «Мэгариф» тармагының өстенлеклэре башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең федераль дәүләт мэгариф стандартларын гамәлгә ашыруга бирелде.

Яңартылган Федераль дәүләт белем бирү стандартлары буенча укырга күчү планы нигезендә агымдагы елның 1 сентябрнен 1-3 сыйныф укучылары – яңартылган башлангыч гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, 5-7 сыйныфлар – яңартылган төп гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, 10-11 сыйныфлар яңартылган урта гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укыячаклар, шул ук вакытта урта гомуми белем дәрәжәсендәге кимендә ике фәнне, сайланган профильле укыту. 2024 елның 1 сентябрдә мэгариф өлкәсендә кайбер үзгәрешләр үз көченә керде: -

"Технология" укыту предметының исеме "Хезмэт (технология)"га алмаштырылды; - "тарих" укыту предметы кысаларында "Безнең төбәк тарихы" курсы кертелде; - "Физик культура" укыту предметы программасы кысаларында яңа модульләр кертелде;

- "тормыш иминлеге нигезләре" укыту предметы "Ватанны иминлек һәм яклау нигезләре"дип үзгәртелде; Башлангыч, төп һәм урта гомуми белемнең дәүләт аккредитациясе булган уку-укыту программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар төп гомуми белем бирү программасын эшлэгәндә турыдан-туры куллануны күздә тоталар:

- "рус теле", "әдәби уку", "Әйләнә-тирә дөнья" һәм "хезмэт (технология)"укыту предметлары буенча федераль эш программаларының башлангыч гомуми белем бирү программасының мәжбүри өлешен гамәлгә ашырганда; - "рус теле", "әдәбият", "тарих", "жәмгыять белеме", "География", "Ватанны иминлек һәм яклау нигезләре" һәм "хезмэт (технология)"укыту фәннәре буенча федераль эш программаларының төп гомуми белем бирү белем бирү программасының мәжбүри өлешен гамәлгә ашырганда; - "рус теле", "әдәбият", "тарих", "жәмгыять белеме", "География" һәм "Ватанны иминлек һәм яклау нигезләре"укыту предметлары буенча федераль эш программаларының урта гомуми белем бирү программасының мәжбүри өлешен гамәлгә ашырганда.

Район мэгарифен модернизацияләү бурычларын гамәлгә ашыру мэгариф учреждениеләренең педагогик һәм житәкче кадрларының һөнәри һәм социаль яктан хәлле булуын таләп итә. 2024 елда мэгариф учреждениеләрендә 791 кеше эшли, шуларның 517се – педагоглар.

Мәктәпләрдә-401 МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮ
УЧРЕЖДЕНИЕЛӘРЕНДӘ – 116.

Өстәмә белем бирү учреждениесендә -7. Педагогик хезмәткәрләрнен уртача яше-48 яшь. Пенсия яшендәге педагоглар өлеше 19,03% тәшкил итә.

Мәктәпләрдә 317 педагог (79,1%) югары һәм беренче кв. категориягә ия.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә 89 педагог (75,67%) югары һәм беренче кв.категориягә ия. Мәктәпләрдә югары белемле педагоглар – 390

кеше (95,35%), Урта һөнәри белемле педагоглар-11 кеше (4,65%). Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә 98 педагог югары һөнәри белемгә ия (84,50%), 18 кеше урта һөнәри белемгә ия (15,5%). Исемнәре һәм бүләкләре бар:

"ТРның атказанган укытучысы" - 1 кеше.; «РФ гомуми белем бирүнен Мактаулы хезмәткәре» күкрәк билгесе – 26 кеше.; «Россия Федерациясенен мактаулы тәрбия һәм мәгариф хезмәткәре» күкрәк билгесе – 5 кеше.;

РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының Мактау грамотасы – 23 кеше.;

РФ Мәгариф Министрлыгының Мактау грамотасы – 6 кеше.; «Мәгариф отличнигы» билгесе - 4 кеше.

«Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк билгесе – 64 кеше.; ТР Мәгариф һәм фән министрлыгының Мактау грамотасы-117 кеше.; » Халык укытучысы " – 0 кеше. «Телләренә, мәданиятларна, гореф - гадәтләренә саклаган һәм үстергән өчен» күкрәк билгесе-7 кеше.; "Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән өлкәсе отличнигы-5 кеше.; «Яшь мөгаллим» күкрәк билгесе - 2 кеше.: РФ «профессиягә тугрылык өчен»күкрәк билгесе. Күрсәтелгән проблемаларның күбесен хәл итүнең, гомуми белем бирү өлкәсендә муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыруның оештыру нигезе булып районның гомуми белем бирүен үстерүне давам итүне, гомуми белем бирү системасына дәүләт акчаларын инвестицияләүнең юнәлешлелеген, эзлеклелеген һәм контрольлеген һәм система субъектларының көчләрен берләштерүне тәмин итә торган әлеге ярдәмче программа торырга тиеш.

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, СРОКЛАРЫ ҺӘМ ЭТАПЛАРЫ
«Гомуми белем» ярдәмче программасының максаты район икътисадының инновацион үсеше таләпләренә туры килә торган сыйфатлы гомуми белемнән файдалану мөмкинлеген арттырудан гыйбарәт. Ярдәмче программаның бурычлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт.:

1. Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәмин итү (гомуми белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү.

2. Заманча мәктәп инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирүнең муниципаль системасын үстерү.

3. Балалар һәм яшүсмерләренә сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, шулай ук аларда туклану культурасын формалаштыру өчен шартлар тудыру.

4. Педагогик хезмәткәрләргә социаль ярдәм күрсәтүгә һәм укытучы һөнәре статусын күтәрүгә юнәлдерелгән чараларны башкару. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәсенә төп күрсәткечләре булып:

- "Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми санында бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның өлеше" - әлеге күрсәткечнең күрсәткече 2015 елдагы 0,5% тан 2026 елда 0% ка кадәр кимергә тиеш.
- «Хәзерге шартларда укучыларның чагыштырма авырлыгы» – әлеге күрсәткечнең әһәмияте 2026 елга 100% ка кадәр артырга тиеш.

"Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме" - әлеге күрсәткечнең әһәмияте 2015 елдагы 80% тан 2026 елда 83% ка кадәр артырга тиеш. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары - дәүләт программасын гамәлгә ашыруның бөтен чоры дәвамында – 2016-2027 еллар. программаны гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.

2. ЧАРАЛАР СИСТЕМАСЫН АЕРЫП ЧЫГАРУНЫ НИГЕЗЛӘУ ҺӘМ ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫН КЫСКАЧА ТАСВИРЛАУ

"Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген тәэмин итү (гомуми белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтү), шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү" 1 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамәлгә ашырырга кирәк:

1. Гражданның гомуми белемнең дәүләт стандарты кысаларында һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга хокукларын гамәлгә ашыруны тәэмин итү. Төп чараны гамәлгә ашыру муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның хезмәт өчен түләү чыгымнарын, дәреслекләр һәм уку әсбаплары, уку чараларын сатып алуны финанс белән тәэмин итү өлешендә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле күләмдә республика бюджетыннан субвенцияләр алу юлы белән һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алу мөмкинлекләрен тәэмин итүгә юнәлдерелгән.

2. Гомуми белем бирүне үстерүгә юнәлдерелгән оештыру-методик чаралар үткәрү. Төп чараны гамәлгә ашыру гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның укудан тыш эшчәнлеген үстерүгә, чит телләргә өйрәнү өчен тулы канлы шартлар тәэмин итүгә, Татарстан Республикасының дәүләт телләре буларак рус теле һәм татар теле функцияләрен тормышка ашыруга юнәлдерелгән. Чараны финанслау республика бюджетыннан гамәлгә ашырыла. «Заманча мәктәп инфраструктурасын булдыруга юнәлдерелгән гомуми белем бирүнең муниципаль системасын үстерү " 2 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамәлгә ашырырга кирәк: 3. Гомуми белем бирү системасын модернизацияләү буенча чаралар планын үтәү. Чыгымнарның әлеге юнәлеш

буенча Аксубай районында гомуми белем бирү системасын модернизацияләү буенча шул исәптән:

- мәгариф учреждениеләрен укуту, укуту-лаборатория, укуту-житештерү, компьютер һәм башка жиһазлар белән тәмин итү;

- укучыларны йөртү өчен транспорт чаралары сатып алу; - мәктәп китапханәләре фондларын тулыландыру;

- инвалид балаларны дистанцион укутуны тәмин итә торган спутник һәм башка элемент каналларын кулланып Интернет челтәренә керү мөмкинлеген оештыру.

- гомуми белем бирү учреждениеләренә Интернет челтәренән файдалана алуын тәмин итү; Чараны финанслау федераль һәм республика бюджетларыннан гамәлгә ашырыла.

4. Фәнни һәм ижат эшчәнлегенә төрле өлкәләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм аларга ярдәм итү системасын булдыру. Әлеге чараны гамәлгә ашыру фәнни һәм ижат эшчәнлегенә төрле өлкәләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм аларга ярдәм итү системасын булдыруга юнәлдерелгән. Әлеге төп чара кысаларында мондый чаралар гамәлгә ашырыла.:

- сәләтле балалар өчен читтән торып дистанцион мәктәп эшендә, республиканың әйдәп баручы югары уку йортлары галимнәре катнашында сәләтле балалар өчен профильле сменаларда, мәктәп укучыларының бөтенроссия олимпиадаларына эзерлек барышында Югары уку йортлары базасында уку-күнекмә жыеннарында катнашу;

- сәләтле укучыларның белем бирү эшчәнлегенә төрле юнәлешләре буенча ижади конкурсларда катнашуы;

- укучыларның бөтенроссия олимпиадасында һәм конкурсларда катнашу;

- Аксубай районының Сәләтле балалар белемләре банкын яңарту һәм аны системалы рәвештә яңарту. Чараны финанслау федераль һәм республика бюджетларыннан субсидияләр бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

1. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРЕ ФАРАЗЫ

№	Күрсәткеч исеме, үлчәү берәмлеге	Башкаручы	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми санында бердәм дәүләт имтиханын тапшырмаган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның өлеше	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Хәзерге шартларда укучыларның чагыштырма авырлыгы	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	80	85	87	90	95	100	100	100	100	100	100	100	100
3.	Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	80	81,6	81,8	82,0	82,2	82,4	82,5	82,6	82,6	82,6	84	84,6	84,6

Әлеге ярдәмче программаны гамәлгә ашыру күрсәткечләренең тулы исемлеге Программаның 1 нче кушымтасында бирелгән.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ (РЕСПУБЛИКА ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ АҚЧАЛАРЫН БАШ БҮЛҮЧЕЛӘР, ТӨП ЧАРАЛАР КИСЕЛЕШЕНДӘ, ШУЛАЙ УК ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ЕЛЛАРЫ БУЕНЧА)

2016-2027 елларда ярдәмче программа чараларын финанслауның гомуми күләме 5.353.498, 1 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән: 2016 ел-319884,7 мең сум;

2017 ел-324369,1 мең сум;

2018 ел-326964 мең сум;

2019 ел-329579,7 мең сум;

2020 ел-353504,8 мең сум;

2021 ел-343999,0 мең сум;

2022 ел-326743,4 мең сум.

2023 ел-435477,0 мең сум

2024 ел-570654,0 мең сум

2025 ел-633824,4 мең сум

2026 ел-673810,9 мең сум

2027 ел-714687,1 мең сум.

Искәrmә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

2.2 нче Таблица.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү турында мәгълүмат катнашучылар, төп чаралар, шулай ук ярдәмче программаны гамәлгә ашыру еллары буенча 2.2 нче таблицادا бирелгән.

№ п.п	Төп чараның исеме	Катнашучы													
		барысы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1.	Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында Һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алуга, муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне тәэмин итүгә хокукларны гамәлгә ашыруның дәүләт гарантияләрен тәэмин итү	Мәгариф бүлеге	1467692,5	155385	156628	157881	159144	148280,8	148280,8	148280,8	200319,4	193492,7	201051,5	220701,2	242315,9
2.	Аксубай муниципаль районы мәгариф оешмаларында	Мәгариф бүлеге	1667235,1	160548,7	163786,3	165097,9	166417,5	200837,6	191318,8	174049,4	226448,0	218730,9	423167,7	352191,67	352191,67

	ФГОС кертү һәм гамэлгә ашыру														
3.	Мәгариф учреждениеләрен мәгълүмат белән тәэмин итү буенча дәүләт функцияләрен гамэлгә ашыру	ИМЦ	36422,3	3695,3	3698	3728	3758	4041,9	4041,9	4041,9	4790,3	4627,0	9049,3	9608,3	10559,3
4.	Мәгариф өлкәсендә дәүләт вәкаләтләрен гамэлгә ашыру	Мәгариф бүлгә	9808,1	255,7	256,8	257,1	260,2	344,5	357,5	371,3	419,2	419,2	555,9	583,1	611,7

"ӨСТӘМӘ БЕЛЕМ БИРҮ" ярдәмче программасы

"ӨСТӘМӘ БЕЛЕМ БИРҮ" ярдәмче программасы паспорты

№	«Өстәмә белем» ярдәмче программасы исеме	
1	Башкаручы	Аксубай муниципаль районының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының мәдәният бүлеге
2	Ярдәмче программада катнашучылар	Аксубай муниципаль районының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының мәдәният бүлеге, "мәктәптән тыш эшләр үзәге" МБУ, "Спорт мәктәбе" МБМУ, "балалар сәнгать мәктәбе" МБМУ, Аксубай муниципаль районының Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, Аксубай муниципаль районының хезмәт, мәшгульлек һәм социаль мәшгульлек министрлыгының социаль яклау бүлеге
4	Ярдәмче программаның максатлары (максатлары)	Район өстенлекләре нигезендә балаларны һәм яшьләргә тәрбияләүнең һәм өстәмә белем бирүнең муниципаль системасын үстерү
5	Ярдәмче программаның бурычлары	1. Ведомство буйсынуындагы учреждениеләрнең эшчәнлеген (төрле юнәлештәге өстәмә белем бирүне оештыру буенча хезмәтләр күрсәтүне) тәмин итү, шул исәптән муниципаль бюджет учреждениеләренә субсидияләр бирү. 2. Өстәмә белем бирүне модернизацияләү. 3. Өстәмә белем бирү инфраструктурасын үстерү.

6	Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027, ярдэмче программаны гамэлгэ ашыру этаплары бүленми
7	Ярдэмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләме (аны гамэлгэ ашыру еллары буенча бюджет ассигнованиеләренәң план күләмнәрен расшифровкалап)	<p>Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыруга муниципаль район бюджеты акчалары исәбеннән бюджет ассигнованиеләре күләме 396.538, 7 мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 елда-24732,7 мең сум; 2017 ел-25103 мең сум; 2018 ел-25303 мең сум; 2019 ел-25506 мең сум; 2020 ел-27793 мең сум; 2021 ел-28880 мең сум; 2022 ел-28880 мең сум. 2023 ел-27552 мең сум 2024 ел-39282 мең сум 2025 ел-45820, мең сум 2026 ел-47652, мең сум 2027 ел-50035 мең сум</p> <p>Искәртмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
8	Ярдэмче программаның ахыргы нәтижеләре	5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми санында өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше нибары– 2027 елга 100 % 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми санында күппрофильле учреждениеләрдә өстәмә белем бирү программалары белән колачланган

		<p>балалар өлеше-2027 елга карата 76,1 % Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме, өстәмә белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санында-2027 елга карата 65,5% 2027 елга 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар һәм яшьләрнең гомуми санында спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балалар өлеше – 28% ка кадәр Бөтенроссия һәм республика ярышларында призер булган район спортчылары санының 2027 елга 24% ка кадәр артуы 2027 елга 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балалар һәм яшьләрнең гомуми санында эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балалар өлеше – 20% ка кадәр</p>
--	--	---

1.ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ХАРАКТЕРИСТИКА, КҮРСӘТЕЛГӘН ӨЛКӘДӘГЕ ТӨП ПРОБЛЕМАЛАРНЫ ТАСВИРЛАУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ФАРАЗЫ

«Өстәмә белем бирү» ярдәмче программасының гамәлдә булу өлкәсе Аксубай муниципаль районы территориясендә урнашкан Муниципаль өстәмә белем бирү учреждениеләре системасын үз эченә ала һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә белем бирү сәясәтен гамәлгә ашыру чараларын билгели. Өстәмә белем балаларның һәм өлкәннәрнең ижади сәләтләрен формалаштыруга һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, эхлакый һәм физик камилләшүгә индивидуаль ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, шулай ук балалар һәм яшьләрнең ялын оештыруга юнәлдерелгән.

Балаларга өстәмә белем бирү аларның жәмгыятьтә яшәүгә җайлашуын, һөнәри ориентациясен, шулай ук гаять зур сәләтләре булган балаларны ачыклауны һәм аларга ярдәм итүне тәмин итә. Өстәмә гомуми белем бирү

программалары балаларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алырга тиеш. Аксубай муниципаль районында балаларга һәм яшьләргә өстәмә белем бирү системасын үстерү, район мәгариф учреждениеләренең тәрбия потенциалын ныгыту буенча уңай тәҗрибә тупланган. Рухи-әхлакый, патриотик тәрбия бирү, яшүсмерләр арасында тискәре күренешләргә профилактикалау өлкәсендә максатчан программалар гамәлгә ашырыла. Районда 3 өстәмә белем бирү учреждениесе (1 учреждение мәгариф бүлегенә («мәктәптән тыш эш үзәге» МБУ - (1815 бала), 1 учреждение – «Аксубай балалар сәнгать мәктәбе» МБУ (440 бала) - мәдәният бүлегенә карый. Укучыларның өстәмә белем алуы 94% тәшкил итә.

Балаларга өстәмә белем бирү системасының гомуми характеристикасы
3.1 нче таблицада бирелгән.

3.1 нче Таблица. - Балаларга өстәмә белем бирү системасының төп Микъдари характеристикалары:

№ п / п	Күрсәткеч исеме	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	5 – 18 яшьлек балалар һәм яшьләр саны кеше	4206	4232	4220	4226	4205	4210	4210	4210	4210	4210	3333	3286	3286
2	5 – 18 яшьлек балалар һәм яшьләрнең гомуми санында өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше, %	91	92,5	94	96	98	100	100	100	100	100	100	100	100

Тәрбия һәм өстәмә белем бирү даирәсенен төп өстенлекләре-рухи-әхлакый тәрбия, сәламәт яшәү рәвешен үстерү, техник ижат, экологик тәрбия. Балаларга өстәмә белем бирү системасында физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт-массакуләм эш баланы физик яктан камилләштерүгә, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, милләтнең спорт резервын тәрбияләүгә юнәлдерелгән. Балалар-яшүсмерләр спортының алга таба үсеше спорт мәктәбе хисабына гына түгел, ә балалар белән сыйныфтан тыш һәм мәктәптән тыш

эшнѐң башка рѐвешлѐрен ѱстерѐ, гомуми хѐм хѐнѐри белем бирѐ
учреждениелѐрендѐ физкультура-сѐламѐтлѐндерѐ хѐм спорт секциялѐре хѐм
клублары булдыру нѐтижѐсендѐ дѐ тормышка ашырыла. Балаларга ѐстѐмѐ
белем бирѐнѐң ѐлеге юнѐлешен ѱстерѐ резервы булып мѐгариф системасы,
физик культура хѐм туризм, ижтимагый оешмалар кѐчлѐрен берлѐштерѐ тора.

Балаларга физкультура-спорт юнѐлешендѐ ѐстѐмѐ белем бирѐ: -
кечкенѐдѐн балаларны физкультура белѐн шѐгыльлѐнѐгѐ жѐлеп итѐ; - мѐмкин
кадѐр кѐбрѐк мѐктѐпкѐчѐ яшьтѐге балаларны хѐм мѐктѐп укучыларын
системалы рѐвештѐ физик культура хѐм спорт белѐн шѐгыльлѐнѐгѐ жѐлеп итѐ;

- ѱсѐп килѐче буынны зарарлы гадѐтлѐрдѐн хѐм деструктив тѐртиптѐн
читлѐштерѐгѐ; авыруларны профилактикалау хѐм дѐвалау максатларында
физкультура-савыктыру дѐреслѐрен актив куллану;

- Аксубай муниципаль районы территориясендѐ яшѐѐче балаларның хѐм
яшѐсмерлѐрнѐң физик сѐламѐтлек кѐрсѐткечлѐрен яхшыртуга; - ѱсѐп килѐче
буынны физик культура хѐм спорт белѐн шѐгыльлѐнѐгѐ массакѐлѐм жѐлеп итѐ.
Шул ук вакытта физкультура-спорт юнѐлешендѐге эшне оештыруда тѐбѐндѐге
проблемалар бар: - мѐгариф учреждениелѐренѐң матди - техник базасы
зѐгыйфь;

- профессиональ педагогик хѐм тренер кадрларына кытлык.

Районда системада балаларны хѐм яшѐсмерлѐрне физик культура хѐм
спорт белѐн шѐгыльлѐнѐгѐ жѐлеп итѐ буенча эш алып барыла. Балалар хѐм
укучы яшьлѐрне тѐрбиялѐѐ мѐсьѐлѐлѐренѐ бѐйле тѐрле хѐзмѐтлѐр хѐм
ведомстволарның эшчѐнлеген координациялѐне талѐп итѐлѐр. Балалар хѐм
яшьлѐр арасында популяр булган эшчѐнлекнѐң яна формаларын ѱзлѐштерѐргѐ
омтылуы балалар хѐм яшьлѐр мѐнфѐгатылѐре тулысынча исѐпкѐ алынмый.
Тѐрбия хѐм ѐстѐмѐ белем бирѐ ѐлкѐсен ѱстерѐнѐң ѐстенлекле бурычы булып
балаларны хѐм яшѐсмерлѐрне ѐстѐмѐ белем бирѐ хѐзмѐтлѐре белѐн
колачлауны арттыру хѐм кѐрсѐтелѐ торган хѐзмѐтлѐрнѐң халыкның ѱзгѐреп
торуы ихтыяжларына туры килѐен тѐѐмин итѐ, яна буын эксперименталь
белем бирѐ программаларын кертѐ, мѐгариф оешмаларында тѐрбия
компонентын ѱстерѐ, тѐрбиянѐң социаль статусын ѱстерѐ, шѐхеснѐң рухи-
ѐхлакый ѱсѐше, укучыларны тормыш ѱзбилгелѐнѐнѐ ѐзерлѐне тѐѐмин итѐ
тора., социаль адаптация.

1. ЯРДѐМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМѐЛГѐ АШЫРУНЫң
МАКСАТЫ ХѐМ БУРЫЧЛАРЫ, СРОКЛАРЫ ХѐМ ѐТАПЛАРЫ
«ѐстѐмѐ белем» ярдѐмче программасының максаты район ѐстенлеклѐре
нигезендѐ балаларга хѐм яшьлѐргѐ муниципаль тѐрбия хѐм ѐстѐмѐ белем бирѐ
системасын ѱстерѐдѐн гыйбарѐт. Ярдѐмче программаның бурычлары булып: -
ведомство буйсынуындагы учреждениелѐрнѐң эшчѐнлеген тѐѐмин итѐ(тѐрле

юнөлөштөгө өстөмө белем бирүне оештыру буенча хезмэтлөр күрсөтү), шул исэптэн муниципаль бюджет учреждениелэренэ субсидиялэр бирү;

- өстөмө белем бирүне модернизациялэу; - өстөмө белем бирү инфраструктурасын үстерү. Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыруның ахыргы нэтижэсенэң төп күрсэткечлэре булып:

- "5 яшьтэн 18 яшькэ кадэрге балалар һәм яшьлэрнең гомуми санында күппрофильле учреждениелэрдэ өстөмө белем бирү программалары белэн колачланган балалар өлөшө». Элегэ күрсэткеч 2015 елның 62% тан 2027 елга карата 76,1% булырга тиеш.

- "Төрлө дэрэжэдэгэ олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы өстөмө белем бирү программалары буенча укучылар санының, өстөмө белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санының чагыштырма күлөмө». Элегэ күрсэткечнең күрсэткече 2015 елдагы 65% тан 2027 елга карата 65,5% ка кадэр артырга тиеш

- спорт юнөлөшөндөгэ өстөмө белем бирү программаларын үз эченэ алган балалар, 5 яшьтэн 18 яшькэ кадэрге һәм аннан өлкэнрэк балалар һәм яшьлэрнең гомуми саны». Элегэ күрсэткечнең эһәмияте 2015 елдагы 19% тан 2027 елга карата 28% ка кадэр артырга тиеш.

- "Район, республика ярышларында призер булган район спортчылары санын арттыру". Элегэ күрсэткеч 2015 елдагы 18% тан 2027 елга карата 24% ка кадэр артырга тиеш.

- "5 яшьтэн 18 яшькэ кадэрге һәм аннан өлкэнрэк балаларның һәм яшьлэрнең гомуми санында эстетик юнөлөштөгэ өстөмө белем бирү программаларын үз эченэ алган балаларның өлөшө». Элегэ күрсэткечнең эһәмияте 2015 елдагы 10% тан 2027 елга карата 20% ка кадэр артырга тиеш.

Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыру сроклары – дэүлэт программасын гамэлгэ ашыруның бөтен чоры дэвамьнда – 2016-2027 еллар.программаны гамэлгэ ашыру этаплары аерылмый.

1. ЧАРАЛАР СИСТЕМАСЫН АЕРЫП ЧЫГАРУНЫ НИГЕЗЛЭУ ҺӘМ ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫН КЫСКАЧА ТАСВИРЛАУ

"Ведомство буйсынуындагы учреждениелэрнең эшчэнлеген тээмин итү (төрлө юнөлөштөгэ өстөмө белем бирүне оештыру буенча хезмэтлөр күрсөтү), шул исэптэн бюджет учреждениелэренэ субсидиялэр бирү" 1 бурычын үтэу өчен түбэндөгэ төп чараларны гамэлгэ ашырырга кирэк:

1. Төрлө юнөлөштөгэ өстөмө белем бирүне оештыру. Төп чараны гамэлгэ ашыру балаларга һәм яшьлэргэ өстөмө белем бирү оешмаларын үстерүгэ юнэлдерелгэн. Элегэ төп чара кысаларында өстөмө белем бирү

учреждениеләре эшчәнлеге тәмин ителәчәк. Төп чараны финанслау муниципаль район бюджетыннан гамәлгә ашырыла.

2. Балалар һәм яшьләр өчен чаралар оештыру (муниципаль, республика чараларында катнашу). Төп чараны гамәлгә ашыру өстәмә белем бирү системасын үстерүгә юнәлдерелгән. Төп чараны финанслау республика бюджетыннан һәм муниципаль район бюджетыннан гамәлгә ашырыла. «Өстәмә белем бирүне модернизацияләү " 2 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамәлгә ашырырга кирәк:

3. Балаларга өстәмә белем бирү системасының потенциалын киңәйтү. Төп чараны гамәлгә ашыру өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мөгапиф оешмаларында балаларны күпләп дәресләргә жәлеп итү чараларын оештыруга, укучыларның һәм ата-аналарның белем бирү программаларын сайлау ирегән тәмин итү өчен шартлар тудыруга, шәхси нәтижеләргә юнәлдерелгән индивидуаль белем бирү маршрутын төзү мөмкинлегенә, яңа буын белем бирү программаларын эшләүгә һәм эксперименталь апробацияләүгә, кечкенәдән балаларның физик культура белән шөгыйльләнүенә, гомуми һәм һөнәри белем бирү учреждениеләрендә физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт секцияләре һәм клублары булдыру.

Төп чараны финанслау республика бюджетыннан һәм муниципаль район бюджетыннан гамәлгә ашырыла. «Өстәмә белем бирү инфраструктурасын үстерү " 3 бурычын үтәү өчен түбәндәге төп чараларны гамәлгә ашырырга кирәк:

4. Учреждениеләрнең матди-техник базасын ныгыту.

Төп чараны гамәлгә ашыру өстәмә белем бирү учреждениеләренә матди-техник базасын яхшыртуга, өстәмә белем бирү учреждениеләрендә нәтижәле һәм рациональ уку-тәрбия процессын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга, спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы оешмаларның матди-техник базасын яңартуға һәм тулыландыруга, педагогик һәм тренер кадрларының квалификациясен күтәрүгә юнәлдерелгән. Моннан тыш, әлеге төп чара кысаларында өстәмә белем бирү учреждениеләре өчен лаборатория һәм спорт жиһазлары сатып алу күздә тотыла. Төп чараны финанслау республика бюджетыннан һәм муниципаль район бюджетыннан гамәлгә ашырыла.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРЕ ФАРАЗЫ

№ п. п.	Күрсәткеч исеме, үлчәү берәмлеге	Башкаручы	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар һәм яшьләрнең гомуми санында күппрофильле учреждениеләрдә өстәмә белем бирү программалары белән колачланган балалар өлеше, %	Аксубай районы мәгариф бүлеге	62	62,5	63	64	65	66	66	66	66	66	66,2	66,5	66,5
2	Төрле дәрәжәдәге олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча укучылар санының, өстәмә белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санының чагыштырма күләме, %	Аксубай районы мәгариф бүлеге	65	65,5	66	66	66,5	67	67	67	67	67	67,2	67,5	67,5
3	5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балаларның һәм яшьләрнең гомуми санында спорт юнәлешендәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балаларның өлеше, %	Аксубай районы мәгариф бүлеге	19	19,5	20	21	21,5	22	22	22	22	22	22	22	22
4	Бөтенроссия һәм республика ярышларында призер булган район	Аксубай районы мәгариф бүлеге	18	19	19	20	20	21	21	21	21	21	21	21	21

спортчылары санын арттыру, %															
5 яшьтән 18 яшькә кадәрге һәм аннан өлкәнрәк балаларның һәм яшьләрнең гомуми санында эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирү программаларын үз эченә алган балаларның өлеше, %	Аксубай районы мәгариф бүлгеге	10	10	10,5	11	11,5	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирү программалары буенча укучыларның гомуми санында төрле дәрәжәдәге конкурсларда катнашучы өстәмә белем бирү программалары буенча укучылар санының чагыштырма күләме, %	Аксубай районы мәгариф бүлгеге	44	50	54	60	63	67	67	67	67	67	67	67	67	67

ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛЭН ТЭЭМИН ИТҮ (ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӨЛГӨ АШЫРУ ЕЛЛАРЫ БУЕНЧА)

2016-2027 елларда ярдәмче программа чараларын финанслауның гомуми күләме 396.538, 7 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-24732,7 мең сум;

2017 ел-25103 мең сум;

2018 ел-25303 мең сум;

2019 ел-25506 мең сум;

2020 ел-27793 мең сум;

2021 ел-28880 мең сум;

2022 ел-28880 мең сум.

2023 ел-27552 мең сум

2024 ел -39282, мең сум

2025 ел-45820, мең сум

2026 ел-47652 мең сум

2027 ел-50035 мең сум.

Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.

3.2 нче Таблица. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны катнашучылар, төп чаралар, шулай ук ярдәмче программаны гамәлгә ашыру еллары буенча ресурслар белән тәэмин итү турында мәгълүмат 3.2 нче таблицادا бирелгән.

№	Төп чараның исеме	Катнашучы													
			Всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Өстәмә гомуми белем бирүү программаларын гамәлгә ашыручы күп профильле өстәмә белем бирүү оешмаларын үстерү	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	115113,7	10137,7	10290	10372	10455	14465	15370	15370	14327	16990	20520	17577	17577
	Өстәмә гомуми белем бирүү программаларын гамәлгә ашыручы сәнгать-эстетик юнәлештәге өстәмә белем бирүү оешмаларын үстерү	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	101143	8440	8566	8635	8704	13328	13510	13510	13225	22155	25300	21705	21705

№	Төп чараның исеме	Катнашучы													
			Всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Өстәмә гомуми белем бирүү программаларын гамәлгә ашыручы спорт юнәлешендөгелер оешмаларны (ДЮСШ) үстерү	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге	25045	6155	6247	6296	6347	0	0	0	0	0	0	0	0

«БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН ТӘЭМИН ИТҮНЕ, БЕЛЕМ БИРҮ СЫЙФАТЫН БӘЯЛӘҮНЕ, МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕНДӘ ЧАРАЛАР ҮТКӘРҮНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУЧЫ ОЕШМАЛАРНЫ ҮСТЕРҮ " ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

№	Ярдәмче программаның исеме: "белем бирү эшчәнлеген тәэмин итүне, белем бирү сыйфатын бәяләүне, мәгариф өлкәсендә чаралар үткәрүне гамәлгә ашыручы оешмаларны үстерү»	
1	Башкаручы	Аксубай муниципаль районы мәгариф бүлеге
2	Ярдәмче программада катнашучылар	Аксубай муниципаль районының мәгариф бүлеге һәм Аксубай районы муниципаль берәмлеге
3	Ярдәмче программаның максаты (максатлары)	Белем бирү системасы житәкчеләрен һәм хезмәткәрләрен карарлар кабул итү өчен, шулай ук белем бирү хезмәтләреннән файдаланучыларны белем бирүнең сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасын булдыру аша белем бирүнең югары сыйфатына ирешү өчен ышанычлы һәм актуаль мәгълүмат белән тәэмин итү.
4	Ярдәмче программаның бурычлары	1. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәпләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру. 2. Мәгариф учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итүче оешмаларны, укыту - методика кабинетларын, үзәкләштерелгән бухгалтерияләрне үстерү
5	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2027, гамәлгә ашыру этаплары аерылмый

6	"Ярдәмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләме жирле бюджет акчалары исәбеннән (бюджет акчаларының план күләмнәрен расшифровкалап) аны гамәлгә ашыру еллары буенча ассигнованиеләр)»	<p>2016 - 2027 елларда ярдәмче программаны муниципаль бюджет акчалары исәбеннән финанслау күләме 169 142,0 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 елда-6607 мең сум; 2017 ел-7205,3 мең сум; 2018 ел-7264 мең сум; 2019 ел-7321,3 мең сум; 2020 ел-9965 мең сум; 2021 ел-9965 мең сум; 2022 ел-9965 мең сум. 2023 ел-13195 мең сум 2024 ел-28466,4 мең сум 2025 ел-22200, мең сум 2026 ел-23078 мең сум 2027 елда-23910 мең сум.</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
7	Ярдәмче программаның ахыргы нәтижеләре	<p>Белем бирү сыйфатын бәяләү системасы кертелгән белем бирү дәрәжәләре санының 2027 елга 4 берәмлеккә кадәр артуы.; Мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенең стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгатьчелек катнашында (ата-аналар, эш бирүчеләр) коллегиаль идарә органнары кертелгән мәгариф оешмалары өлешен 2027 елда 100% ка кадәр арттыру</p>

«БЕЛЕМ БИРҮ ЭШЧӘНЛЕГЕН ТӘЭМИН ИТҮНЕ, БЕЛЕМ БИРҮ СЫЙФАТЫН БӘЯЛӘҮНЕ, МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕНДӘ ЧАРАЛАР ҮТКӘРҮНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУЧЫ ОЕШМАЛАРНЫ ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ ХАРАКТЕРИСТИКА,

КҮРСӘТЕЛГЭН ӨЛКӘДӘГЕ ТӨП ПРОБЛЕМАЛАРНЫ ТАСВИРЛАУ ҺӘМ АНЫ ҮСТЕРҮ ФАРАЗЫ

Әлеге ярдәмче программаның гамәлдә булу өлкәсе белем бирү сыйфатын бәяләү системасын, мәгариф бүлегенң үзәкләштерелгән бухгалтериясе эшчәнлеген, шулай ук мәгариф өлкәсендә чаралар үткөрүне үз эченә ала. хәзерге вакытта белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасы үз эченә алган күпфункцияле система буларак формалаштырыла.

: - белем бирү эшчәнлеген дәүләт регламентациясе процедураларында катнашу (белем бирү эшчәнлеген лицензияләү, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларны дәүләт аккредитациясе, мәгариф өлкәсендә дәүләт контроле (күзәтчелеге));

- дәүләт йомгаклау аттестация процедураларында катнашу (дәүләт йомгаклау аттестациясе, бердәм дәүләт имтиханы, дәүләт имтихан комиссиясе һ. б.); мәгариф оешмасы эчендә белем бирү сыйфатын бәяләүне дә кертеп, белем бирү сыйфатын бәйсез бәяләү процедурасында катнашу; - төрле дәрәжәдәге мониторинг тикшеренүләре;

- үз-үзенә бәяләү процедуралары. - мәгариф өлкәсендә чаралар үткөрү Аксубай муниципаль районында белем бирү сыйфатын бәяләүнең муниципаль системасының аерым механизмнары һәм процедуралары барлыкка килде, алар методологик яктан белем бирү сыйфатын бәяләүнең төбәк системасына туры килә. «Татарстан Республикасында Электрон белем бирү» автоматлаштырылган мәгълүмат системасында урнаштырылган мәгариф оешмаларының эш күрсәткечләре укучыларны, аларның уку казанышларын шәхсиләштереп исәпкә алырга, шулай ук тулаем мәгариф системасы эшенең нәтижәлегенә нәтижәләрен исәпләү өчен мәгълүматларны эшкәртүне тәмин итәргә мөмкинлек бирә.

Район мәктәпләрендә укучыларның уку казанышларына тышкы (бәйсез) тест рәвешендә бәйсез бәя бирелә. Моннан тыш, укучылар төрле диагностик тикшеренүләрдә катнаша. Житәкче хезмәткәрләргә аттестацияләү моделлә эшләнде, ул мәгариф хезмәткәрләре хезмәтенә түләүнең яңа системасына юнәлдерелгән. Педагогик хезмәткәрләргә беренче һәм югары квалификация категорияләренә аттестацияләү процедураларын техник яктан тәмин итү тәмин ителде. Белем бирү нәтижәләренә һәм аларга ирешү шартларының ФГОС таләпләренә туры килү дәрәжәсе, районда белем бирү сыйфатының торышы, аны үзгәртү тенденцияләре турында объектив мәгълүмат алуны тәмин итә торган белем бирү сыйфатын бәяләү системасын камилләштерү бурычын хәл итү шулай ук белем бирү сыйфатын бәяләү чараларын гамәлгә ашыру исәбенә дә ирешелә, аның кысаларында 2016 елдан 2027 елга кадәр

ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәлелеге күрсәткечләре һәм индикаторлары билгеләнгән.

Күрсәткечләр һәм индикаторлар:

№	күрсәткечләр	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Гомуми белемнең башлангыч, төп һәм урта (тулы) баскычы программаларын үзләштерү дәрәжәсе (укучыларның белем алу дәрәжәсе) :													
	укытуның башлангыч баскычы	%	80	85	88	90	92	97	100	100	100	100	100	100
	урта белем бирү баскычы	%	70	75	78	80	82	95	100	100	100	100	100	100
	укытуның өлкән баскычы	%	75	80	83	85	87	98	100	100	100	100	100	100
2.	Укучыларның укудан тыш казанышларын бәяләү дәрәжәсе :													
	Югары	%	10	30	35	40	45	50	60	62	65	65	65	65
	уртача	%	50	50	55	55	55	50	60	62	65	65	65	65
	түбән	%	40	20	10	5	5	3	0	0	0	0	0	0
3.	ОУ эшчәнлегенә дәүләти ижтимагый бәя бирүне тәмин итү өчен күрсәткечләр системасы, белем бирү сыйфатын бәяләүнең стандартлаштырылган чаралары булу													
		да/нет	нет	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
4.	ОУДА тәрбия процессы сыйфатын бәяләү критерийлары системасының чыгарылыш укучысы образына (портретына) туры килү дәрәжәсе:													
	Югары	%	40	50	75	80	90	95	100	100	100	100	100	100
	Уртача	%	50	40	20	17	9	9	5	5	5	5	5	5
	түбән	%	10	10	5	3	1	1	0	0	0	0	0	0

Гомуми белем бирү дәрәжәсендә белем бирү сыйфатын бәяләү буенча бурычлар учреждениеләр: - мәгариф учреждениесе дәрәжәсендә белем бирүне контрольдә тоту һәм аның сыйфатын бәяләү процедураларын гамәлгә ашыруны тәмин итү; бәяләү процедуралары нәтижәләрен

бәяләүне, исәпкә алуны һәм киләчәктә файдалануны, исәпкә алуны һәм киләчәктә файдалануны тәмин итү;

- мәгариф учреждениесенең сыйфатын бәяләү системасын үз эченә алган учреждениенең белем бирү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

- мәгариф учреждениесенең торышын һәм үсеш динамикасын характерлаучы күрсәткечләр системасын эшләүдә катнашу;

- белем бирү программасы нигезендә белем бирү учреждениесендә белем бирү сыйфаты мәсьәләләре буенча контроль-бәяләү процедураларын, мониторинг һәм башка тикшеренүләр үткәрүне тәмин итү;

- мәгариф учреждениесендә белем бирү сыйфатын мониторинглау системасын булдыру, мәгариф учреждениесенең торышы һәм үсеш динамикасы турында мәгълүмат жыюны, эшкәртүне, саклауны һәм тапшыруны гамәлгә ашыру, мәгариф учреждениесе дәрәжәсендә белем бирү сыйфатын бәяләү нәтижәләрен анализлау;

- мәгариф учреждениесенең белем бирү сыйфатын бәяләү системасыннан төп кулланучыларның сораулары буенча мәгълүматны өйрәнүне һәм бирүне оештыру; - белем бирү сыйфаты турында мәгълүмат алмашу регламентлары нигезендә, шул исәптән мәгариф учреждениесе хезмәткәрләренә хезмәт хакын стимуллаштыручы өстәмәне бүлү турында Карар кабул итү өчен мәгълүмат бирүне тәмин итү;

- мәгариф учреждениесендә белем бирүнең торышы турында еллык гавами хисап бирү юлы белән халыкка мәгълүмат житкерүне оештыру.

2. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның максаты һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары Ярдәмче программаның максаты-мәгариф системасы житәкчеләрен һәм хезмәткәрләрен карарлар кабул итү өчен, шулай ук белем бирү хезмәтләреннән файдаланучыларны белем бирү сыйфатын бәяләүнең региональ һәм муниципаль системаларын гамәлгә ашыру аша белем бирүнең югары сыйфатына ирешү өчен ышанычлы һәм актуаль мәгълүмат белән тәмин итү. Ярдәмче программаның бурычлары булып: 1. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәпләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның ахыргы нәтижәсенә төп күрсәткечләре булып: Сыйфатны бәяләүнең региональ системасы механизмнары гамәлгә ашырыла торган белем дәрәжәләре саны;

-мәгариф һәм финанс-хужалык эшчәнлегенең стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгәтьчелек катнашында идарә итүнең коллегиаль органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) кертелгән мәгариф оешмалары өлеше. Ярдәмче программаны

гамәлгә ашыру срогы-2016-2027 еллар. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру этаплары аерылмый.

3. ЧАРАЛАР СИСТЕМАСЫН АЕРЫП ЧЫГАРУНЫ НИГЕЗЛӘУ ҺӘМ ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫН КЫСКАЧА ТАСВИРЛАУ

«Белем бирү сыйфатын бәяләү муниципаль үзәге эшчәнлеген тәмин итү " 1 бурычын үтәү өчен Аксубай муниципаль районы мәгариф системасында уку нәтижәләрен бәяләү инструментларына ярдәм итүгә һәм аларны үстерүгә юнәлдерелгән төп чаралар билгеләнде:

1. Муниципаль учреждениеләр (оешмалар) эшчәнлеген тәмин итү (хезмәтләр күрсәтү). Төп чараны гамәлгә ашыру Аксубай муниципаль районының мәгариф системасында уку нәтижәләрен бәяләү инструментларына ярдәм итүгә һәм аларны үстерүгә юнәлдерелгән. Әлеге чара кысаларында мәгълүмати-коммуникацион технологияләр ярдәмендә районның барлык мәгариф учреждениеләренә белем бирү ресурсларынан файдалану мөмкинлеге тәмин ителәчәк, белем бирү сыйфатын мониторинглау һәм бәяләүгә элэгүче оешмаларның һәм белем бирү процессында катнашучыларның саны артачак, Бердәм дәүләт имтиханы нәтижәләре турында Россия Федерациясе субъектлары белемгә базасыннан мәгълүмат алу, житкерелгән муниципаль биремнәр параметрларын үтәү дәрәжәсенә үсү өчен шартлар тудырылачак. «Мәктәпкәчә яшьтәге балалар, мәктәпләрдә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр өчен үткәрелә торган мониторинг чараларын гамәлгә ашыру " 2 бурычын үтәү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашырырга кирәк:

Чара. Әлеге чара кысаларында мәктәп һәм белем бирү процессында катнашучылар арасында кире элемент системасын тәмин итүгә гомуми белем бирү оешмаларында белем бирү сыйфатын бәяләүнең үсешенә һәм эчтәлегенә ярдәм күрсәтеләчәк.

Аларга керә:

- укучыларның укудан тыш казанышларын бәяләүнең региональ системасын кертү;
- аерым игътибар бердәм дәүләт имтиханын, Дәүләт йомгаклау аттестациясен һәм башка бәяләү процедураларын (бәяләү йомгаклары буенча аналитик хисаплар эзерләү, нәтижәләрдән файдалану һәм идарә итү карарларын эшләү буенча тәкъдимнәр эзерләү) аналитик озата баруның региональ системасын кертүгә биреләчәк.

Мэгариф хезмэтлэреннэн файдаланучыларны мэгариф системасы эшчэнлеген бэялүгэ кертү һәм мэгариф оешмалары эшчэнлеген дэүлэти - ижтимагый бэялү системасын эшлү юлы белән кире элемтә һәм кулланучыга ярдәм механизмнары үсчәк. Әлеге юнөлешне гамәлгә ашыру гражданны мэгариф оешмалары эшчэнлеге мәсьәләләре буенча халыкка вакытында һәм тулы мәгълүмат житкерү өчен мэгариф процессына жәлеп итү зарурлығына бәйле.

4. ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫҢ АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРӘ ФАРАЗЫ

№ п.п	Күрсәткеч исеме, үлчәү берәмлеге	Башкаручы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Сыйфатны бәяләүнең региональ системасы механизмнары гамәлгә ашырыла торган белем бирү дәрәжәләре саны бер.	Мәгариф бүлеге	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.	Мәгариф һәм финансы хужалык эшчәнлегенең стратегик мәсьәләләре буенча карарлар кабул итү вәкаләтләре бирелгән жәмәгатьчелек катнашында идарә итүнең коллегиаль органнары (ата-аналар, эш бирүчеләр) кертелгән мәгариф оешмалары өлеше, %	Мәгариф бүлеге	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

5.ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру буенча төп чараларның турыдан-туры нәтижәсе күрсәткечләре исемлеге.

1. Муниципаль учреждениеләр (оешмалар) эшчәнлеген тәмин итү (хезмәтләр күрсәтү) :

- белем бирү сыйфатын мониторинглауга һәм бәяләүгә элэгүче оешмалар саны; -мәгълүмат-коммуникация технологияләре ярдәмендә белем бирү ресурсларынан файдалана алган оешмалар саны; - белем бирү сыйфатын мониторинглауга һәм бәяләүгә элэгүче кешеләр саны; бердәм дәүләт имтиханы нәтижәләре турында Россия Федерациясе субъектлары белешмәләре базасыннан мәгълүмат алган кешеләр саны; тапшырылган муниципаль биремнәр параметрларын үтәү дәрәжәсе.

2. Белем бирү сыйфатын бәяләү рәвешләрен үстерү чаралары: - үткәрелгән чаралар саны; чараларда катнашучылар саны.

6. МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ АКЧАЛАРЫН БАШ БҮЛҮЧЕЛӘР, ТӨП ЧАРАЛАР КИСЕЛЕШЕНДӘ, ШУЛАЙ УК ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ЕЛЛАРЫ БУЕНЧА ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ)

2016 - 2027 елларда ярдәмче программаны муниципаль бюджет акчалары исәбеннән финанслау күләме 169 142,0 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2016 елда-6607 мең сум;

2017 ел-7205,3 мең сум;

2018 ел-7264 мең сум;

2019 ел-7321,3 мең сум;

2020 ел-9965 мең сум;

2021 ел-9965 мең сум;

2022 ел-9965 мең сум.

2023 ел-13195 мең сум

2024 ел-28466,4 мең сум

2025 ел-22200 мең сум

2026 ел-23078 мең сум

2027 ел-23910 мең сум.

Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм , шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга федераль һәм республика бюджетларынан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш. Барлык проектлар да Программаның максаты контекстында эшләнгән, ул комплекслы характерда һәм бурычларның күптөрлелеге һәм катлаулылығы, үлчәнә торган ахыргы нәтижә; ресурсларның

чиклэнгэнлеге (вакытлы, кеше, финанс); конкрет заказ бирүче булу; программаны гамэлгә ашыруның шактый кыска сроклары кебек билгеләргә ия. Шулай итеп, стратегия, атап әйткәндә, программа булу, проект технологиясен Менеджментның инновацион технологиясе буларак куллану программаның максатына ирешү өчен төп шарт булып тора.

ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГӘ АШЫРУНЫ ТИКШЕРЕП ТОРУ СИСТЕМАСЫ

Программаны гамэлгә ашыру программаның максатына һәм бурычларына ирешүгә юнәлдерелгән программа чараларын башкаручыларның килештерелгән гамәлләреннән гыйбарәт.

Программаны гамэлгә ашыру планлаштырылган күрсәткечләргә, программаның ахыргы нәтижеләре күрсәткечләренә ирешү зарурлыгыннан чыгып, каралган чараларны үтәү юлы белән гамэлгә ашырыла. Программа чараларының вакытында һәм сыйфатлы үтәлешенә гомуми житәкчелек һәм контрольне Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты гамэлгә ашыра. Аксубай муниципаль районы бюджетының программаны гамэлгә ашыруга юнәлдерелгән акчаларыннан файдалануга финанс контроле Аксубай муниципаль районының финанс бюджет палатасы, Аксубай муниципаль районының Контроль - хисап палатасы, башкарма хакимиятнең башка вәкаләтле органнары тарафыннан гамэлгә ашырыла. Программа чараларының үтәлеше турында хисап ел саен тиешле ел узганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.